

Yttrande från Regionkommittén om ”sambandet mellan arbetsmarknaden och de regionala behoven inom turismen”

(2009/C 200/03)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- ReK är införstådd med att turismen i betydande grad bidrar till den nationella BNP:n i alla medlemsstater, även om dess roll och bidrag som företagsverksamhet skiljer sig mycket åt mellan medlemsstaterna, både när det gäller den nationella ekonomin och den lokala och regionala utvecklingen.
- ReK känner till att turismindustrin står inför en rad utmaningar, varav den största är den ekonomiska krisen. Vi bedömer därför att det är absolut nödvändigt att stärka turistnäringen och företagandet på detta område. Detta beror även på att turismen har en social dimension som påverkar sysselsättningen och den sociala och regionala sammanhållningen.
- ReK understryker att turismens tillväxt måste vara hållbar, så att naturtillgångar inte förlösas eller den naturliga miljön förstörs. Man måste respektera ett områdes naturrikedom och utnyttja den för att skapa en varsam och hållbar turisttillväxt i syfte att bevara och uppvärdera miljön, skydda den åt framtida generationer och skapa förhållanden som leder till nya sysselsättningsmöjligheter.

Föredragande: Konstantinos Tassis (EL-PPE), ordförande i departementsförsamlingen i Drama-Kavalla-Xanthi

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

1. ReK är införstådd med att turismen i betydande grad bidrar till den nationella BNP:n i alla medlemsstater, även om dess roll och bidrag som företagsverksamhet skiljer sig mycket åt mellan medlemsstaterna, både när det gäller den nationella ekonomin och den lokala och regionala utvecklingen.

2. ReK konstaterar att turismen är en viktig och lukrativ inkomstkälla för många regionala ekonomier, men att turismens EU-dimension hittills dock har varit mycket begränsad. ReK välkomnar därför kommissionens meddelanden "En ny turistpolitik för EU – Mot ett starkt partnerskap för turismen i Europa" och "Agenda för en hållbar och konkurrenskraftig europeisk turism".

3. ReK välkomnar att turismen erkänns som ett område för ytterligare EU-insatser i den nya artikel 195 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (Lissabonfördraget) och hoppas därför att ratificeringen av detta fördrag kan uppnås så snart som möjligt för att EU:s åtgärder på detta område ska få en solid rättslig grund.

Turismens roll

4. ReK konstaterar att turismens betydelse och turistnäringens roll är av många slag, eftersom de har betydande påverkan på den europeiska ekonomin totalt sett, men i många medlemsstater även på den nationella ekonomins utveckling och ökningen av den nationella BNP:n. Samtidigt får tillväxt inom turismen – som redan har stor betydelse för bildning och folkhälsa, fritidsaktiviteter och rekreation – också betydande konsekvenser för sysselsättningen, eftersom det är många yrken som är beroende av turistströmmarna och många yrkesverksamma som får arbete inom turistnäringen och i närbesläktade branscher.

5. ReK vill tillägga att turismen på ett positivt sätt medverkar till att främja en bredare social sammanhållning, genom att den skapar utsikter till tillväxt och företagsutveckling för regionerna, i synnerhet för dem som inte har andra lukrativa inkomstkällor, genom att en del av den framställda ekonomiska produkten sprids till samhället i övrigt. I de områden som lever med en långvarig befolkningsminskning och en ansträngd ekonomi kan en växande turistnäring till och med vara en motkraft som i vissa fall vänder en negativ utveckling och främjar en nödvändig strukturomvandling.

6. ReK understryker att man bör betona turismens betydelse för att utveckla ett europeiskt samhällsmedvetande genom EU-medborgarnas rörlighet. Turismens medverkan till att befästa detta medvetande genom att medborgarna blir bekanta med och

får kontakt med andra medlemsstater, andra samhällskulturer och annorlunda länder, framhäver å ena sidan känslan av skillnad, men stärker å andra sidan också känslan av att ha en gemensam framtid. Medborgarnas rörlighet är central för innebörden av att vara EU-medborgare och den gynnas av att turismen utvecklas i de europeiska regionerna.

7. ReK noterar att utveckling av turismen har ett direkt samband med områden som miljö och kultur. När det gäller miljön är det viktigt att främja en hållbar politik och en hållbar turismtillväxt, så att miljön kan utnyttjas, men även skyddas genom detta utnyttjande. När det gäller kulturen ger turismen möjlighet att ta del av både den samtida kulturproduktionen och det rika europeiska kulturarvet.

8. ReK understryker att turismen på regional nivå är en stabil källa till arbete och att den medverkar till att stärka och öka sysselsättningen, genom att på ett betydande sätt medverka till att uppnå sysselsättningsmålen i Lissabonstrategin.

Utmaningar för turismen på regional nivå

9. ReK känner till att turismindustrin står inför en rad utmaningar, varav den största är den ekonomiska krisen. Vi bedömer därför att det är absolut nödvändigt att stärka turistnäringen och företagandet på detta område. Detta beror även på att turismen har en social dimension som påverkar sysselsättningen och den sociala och regionala sammanhållningen.

10. ReK understryker att turismens tillväxt måste vara hållbar, så att naturtillgångar inte förlösas eller den naturliga miljön förstörs. Man måste respektera ett områdes naturrikedom och utnyttja den för att skapa en varsam och hållbar turismtillväxt i syfte att bevara och uppvärdera miljön, skydda den åt framtida generationer och skapa förhållanden som leder till nya sysselsättningsmöjligheter.

11. ReK konstaterar att den fysiska planeringen för turism på regional nivå är ett instrument för att finna en gyllene medelväg mellan incitamentet för att stärka företagandet och utnyttjandet av den naturliga miljön och för att undvika att natur- och energitillgångar i regionerna går förlorade. I vissa regioner har det redan satts ett tak för hur många hotellanläggningar som får finnas och vi föreslår att man diskuterar denna praxis inom ramen för ett utbyte av bästa praxis. Vi rekommenderar att man i detta sammanhang inför konkreta kriterier för hur taket ska fastställas och att underlag för detta blir de regionala utvecklingsbehoven, samhällsbehoven och skapandet av nya arbetstillfällen.

12. ReK konstaterar att konkurrensen inom turismen verkar på tre nivåer. Till att börja med har vi den yttre konkurrensen, mellan nationella destinationer inom och utanför EU. Sedan har vi den inre konkurrensen mellan olika europeiska destinationer. Och till slut har vi den inhemska konkurrensen mellan olika destinationer i ett land. Var och en av dessa konkurrensformer har sina särskilda kännetecken och måste hanteras på olika sätt.

13. ReK noterar att ännu en utmaning för den regionala turistnäringen är säsongsbundenheten. På grund av problemets karaktär bör lösningen inte sökas på nationell nivå, utan på regional, eftersom säsongindelningen hör samman med särskilda sociala och regionala särdrag, som direkt påverkar turistströmmarna. På nationell nivå är det däremot möjligt att på ett mångsidigt sätt utveckla och differentiera turismen så att den anpassas till årstiderna.

14. ReK anser att turismen huvudsakligen är en tjänstproducerande industri som karaktäriseras av hög konkurrens och kundernas sökande efter kvalitet. Följaktligen bör den personal som arbetar inom turistnäringen ha kunskaper på hög nivå och en utbildning som motsvarar kraven.

15. ReK understryker att man måste stärka de företag som är verksamma inom turistnäringen, så att de kan locka till sig kvalificerad personal med hög utbildning. Turismprodukten kommer då att bli mer dynamisk på EU-nivå och de tjänster som erbjuds besökarna kommer i hög grad att förbättras. På detta sätt blir de europeiska turistdestinationerna mer lockande.

16. ReK understryker att det är nödvändigt att stärka de små och medelstora företagen, på grundval av principen om "Think Small First", som nämns i förordningen om små och medelstora företag. Inom turistnäringen verkar till största delen små och medelstora företag. Den gällande lagstiftningsramen skulle därför behöva vara mer gynnsam för dem och åtgärderna bör vara direkta, så att befintliga arbetstillfällen behålls och nya skapas.

Förslag

17. ReK noterar att turistnäringen bör stärkas inom ramarna för en bredare europeisk utvecklingspolitik, med beaktande av unionens grundläggande prioriteringar och med användning av de främsta utvecklingsverktygen.

18. ReK föreslår att offentliga och privata initiativ ska utnyttjas för att främja flyg- och sjöförbindelserna mellan de europeiska regionerna och därmed öka rörligheten bland EU:s medborgare.

19. ReK konstaterar att inom ramen för en hållbar tillväxt utgör utnyttjandet och skyddet av miljön en av de två viktigaste pelarna.

20. Den andra pelaren går ut på att stärka turismens arbetsmarknadsdimension, inom ramarna för skyddet av sysselsättningen och behovet av att sprida de inkomster som turismen genererar till samhället i vidare mening.

21. ReK föreslår att man inom denna ram ska ta initiativ till att stärka sysselsättningen inom turistnäringen genom att vidareutbilda arbetstagarna, sammanlänka turismen med miljön och främja utvecklingen av en hållbar turism. Man bör även stärka införande av ny teknik i den regionala turismprodukten, genom att sammanlänka den med kulturen och de vanligaste tjänsterna och främja nätverkande mellan turistdestinationer på EU-nivå, med fokus på miljöskydd, uppvärdering av lokal produktion och ökad kvalitet på de tillhandahållna tjänsterna. Dessutom bör man främja företagsverksamhet som bidrar till generella samhällsframsteg och till att inkomsterna kommer lokalsamhällena till godo.

22. ReK understryker att befintliga metoder och EU-insatser, t.ex. den förberedande åtgärden för social turism inom EU och initiativet "Destinations of Excellence" (EDEN) bör stärkas och få en mer branschpassad utformning. Vi välkomnar därför att fler kategorier uppmärksammas varje år och att de återkommer år från år, så att inte innehållet ändras och blir inkonsekvent från det ena året till det andra. Kommittén uppmanar vidare kommissionen att ta initiativ till att främja det gränsöverskridande samarbetet, både nationellt och regionalt, mellan de lokala och regionala myndigheterna i syfte att sprida gemensamma turismprodukter.

23. ReK understryker att det är nödvändigt att främja alternativa former av turism, så att vi utnyttjar alla möjligheter vi har att skapa nya tjänster och främja nya produkter.

24. ReK föreslår att det införs en europeisk modell för hållbar utveckling av turismen, på grundval av ett program som innefattar att kulturen införlivas i turismprodukten, att miljön skyddas, att konkurrenskraften hos europeisk turism främjas, att flyg- och sjöförbindelserna förbättras mellan regionerna, att företagsamheten stimuleras och att ny teknik införs.

25. ReK föreslår att relationerna mellan Cedefop och de regionala myndigheterna stärks och att Cedefop bör fortsätta att utreda kompetensbehoven inom turismen, på grundval av regionernas behov och ambitioner, så att möjligheterna till sysselsättning ökar och kvaliteten på de tillhandahållna tjänsterna blir bättre.

26. ReK föreslår att man ska utnyttja de europeiska erfarenheterna från de lokala handlingsplanerna för sysselsättningen, med de 89 pilotprojekten för lokala sysselsättningspakter som förebild, och att planer ska utarbetas på regional nivå, i samarbete mellan de lokala och regionala myndigheterna, representanter för hotell-, fritids- och kultursektorerna, arbetstagarrepresentanter från dessa sektorer och sociala aktörer från den alternativa turismen, så att det tillämpas en konsekvent politik på regional nivå för att stärka

sysselsättningen inom turismen. Vi föreslår att åtgärderna i dessa handlingsplaner kan ges stöd från strukturfonderna.

27. ReK föreslår att man vidtar åtgärder för att tillfälligt sänka avgifterna på regionala flygplatser, för att stimulera till ökad trafik på dem och till flera direktförbindelser till turisternas avreseorter.

Bryssel den 22 april 2009

Regionkommitténs ordförande

Luc VAN DEN BRANDE
